

Ur-Baptistisk Pingst brev 146

Bortglömd pingstväckelse – del 2

Dags för det andra infobrevet med material utifrån Simon Jacobsens bok "Den store väckelse", som behandlar den dansk-amerikanske pingstevangelisten Morris Johnsons liv och tjänst. Här i två brev med fokus endast på Danmark, Norge och Sverige – specifikt den lilla platsen Göta mellan Göteborg och Trollhättan – skriver jag och citerar från boken om den pingstväckelse som i början kring 1910-talet uppstod där. Morris Johnson var ansluten till och utsänd av församlingen St. Paul Park, en pingstriktning av Church of God i Minnesota, som förutom dop och nattvard också praktiserade fottvagning (vilket svensk Pingströrelse via Lewi Pethrus, inte funnit tillräckligt bibliskt stöd för, inte heller för bruk av heliga kyssar – men respekt inför dessa ting är ändå av värde).

Går nu till fortsättningen i boken om den "bortglömda" väckelsetiden i Göta. Att dåvarande Gileadförsamlingen i Göteborg, några få år efter att denna "amerikanska pingstväckelse" stannat av, upptog verksamhet där – ska också få ett utrymme i detta infobrev. Men nu först om Göta i Simon Jacobsens bok (sid. 188-189):

KÄRLEKSGÄRNING

"Morris Johansons skrev den 8 oktober från Göta: 'Jag har nu tillbragt tre veckor i Göta. Vi har haft två möten nästan varje dag, och vissa dagar har vi haft tre möten. Det har varit en oförglömlig tid. Jag har inte varit på något ställe, där jag upplevt mera värme och innerlig gudshängivenhet mellan de troende än här. Den kalla teoretiska religionen, som består av former och ceremonier, håller på att kväva livet på de troende på så många platser...Pris ske Gud! Här i Göta finns det en liten flock, som tagit en bestämd ståndpunkt, och som Gud har fört ut i ljuset. Kärleken råder i församlingen här. Vi har haft bönemöten varje eftermiddag kl. 3. Dessa har varit mycket välsignade. Sanningen om församlingen: helgelse, enhet och underordnandet varandra har blivit mottaget av många.

En dag gick så många av medlemmarna, som kunde, ut på åkrarna och hjälpte några systrar att ta upp rovor. Systrarna kunde inte komma på mötet på grund av detta, att de hade mycket arbete att utföra, men därför att de fick hjälp blev det möjligt för dem att komma. Det blev också mitt privilegium att vara med en stund i arbetet med rovor, och jag må säga, det var en sann förnöjelse att se, hur lyckliga de alla var vid att tjäna Gud på detta sätt. Detta är vad jag kallar praktisk kristendom. Möte på kvällen kännetecknades av stora välsignelser. Sex själar sökte och fann Herren. Sista söndagen hade vi ett stort möte, varvid jag predikade om dop, nattvard och fottvagning. I eftermötet var det en liten skara, mellan 40-50 personer, som deltog i och upplevde dessa heliga ting. Gud var mycket nära.

Sektismens ande blev utdriven ur många hjärtan, och enhetens och kärlekens ande kom in istället. Pris ske Gud! Syster Lida Lunn har också varit med i dessa möten. Hon kommer nog tillbaka om ett litet tag.

En ung syster från Stockholm och några bröder från Göteborg var här under några dagar och reste glada hem över de sanningar de fått höra. Jag har blivit anmodad att besöka andra

platser i Sverige för att predika, men tiden tillåter inte det. Jag sitter nu i Göteborg och skriver min artikel. Det är endast några timmar sedan, vi åkte från Göta. Vi hade ett välsignat möte på eftermiddagen idag innan vi for; men Herrens vänner skiljs aldrig för sista gången. I talade jag över det ord, som Paulus överlämnade till bröderna i Efesus, då han tog avsked av dem: 'Ge akt på er själva.' Herren var mycket nära. Broder Anderson, församlingens föreståndare, är en ödmjuk och gudshängiven broder som är till stor välsignelse för arbetet i Göta. Det är andra bröder i församlingen, som Gud också brukar. Församlingen i Göta har en mycket stor plats i mitt hjärta. Jag tackar Gud, varje gång jag tänker på dem. Några syskon följde med mig till Göteborg idag, och vi tänker hålla ett litet möte här ikväll. I natt reser jag, om Gud vill, till Danmark." (min övers.)

BESKYLLNINGAR

Motståndet i Danmark mot Morris Johnson ökade inför för alla hans fria dopförrättningar och bildandet av fria församlingar. Det var både från kyrklighet och sekulärt håll. Tidningar innehöll lögnery och förtal, och man försökte få Morris Johnson utvisad ur landet via inlagor till Justitministeriet. Bl.a. beskylldes han för av dagstidningen Skagens Avis, att ha delat ut mormontraktater. Men den 23 december 1913, avgjorde Justitministeriet via ett myndigt brev, underskrivet av statsminister Zahles – till predikantens fördel.

I mars 1914 är Morris Johnson tillbaka i Göta och skriver den 15 i månaden: "Mötena i Göta slutade i söndags eftermiddag. Himlens välsignelser sänkte sig ner i mångas hjärtan. De troende blev uppmuntrade, och en syndare blev frälst. Pris ske Gud! Det är en sann glädje för en predikant att komma till denna plats, för det samlas alltid en skara, som är redo att be, vittna och sjunga. Denna lilla församling är som en oas. Halleluja! Det var tungt för mig att åka därifrån, och då jag såg deras strålande ansikten, som på en gång var tyngda av synden i tiden och påverkade av det härliga Ordet – kunde jag nästan inte försona mig med tanken att resa därifrån, men arbetet i Danmark tvingade mig. En stor skara av Guds barn samlades vid Göta station tidigt morgonen därpå. Då jag tog farväl av dem, förmanade jag särskilt de nyfrälsta att hålla fast vid tron. Det var omkring 20 stycken som följde med på tåget till Alvhem (en by på väg mot Göteborg). Medan tåget rullade iväg från stationen där, sjöng vi av Zions glada sånger. Mitt hjärta blev djupt berört, då jag såg hur mycket de älskade en så ringa Guds tjänare som mig. Må Gud välsigna dem. Broder Simonsen åkte med mig ner till Göteborg. Sedan under resan till Danmark, var jag mycket orolig och kände mig sjuk." (min övers.)

FÖRÄNDRING

Den 21 till 28 juni var Morris Johnsson på nytt i Göta. Då hade svensk-amerikanen Carl Johan Forsberg kommit dit 1 juni för att i fortsättningen leda arbetet där. Forsberg var född i Simonstorp i Sverige 1878. Han reste till Amerika 1901. Väl där blev han frälst 1904 och blev ordinerad som predikant 1912. Han stannade i Göta i fyra år. Efter ett par år i USA, kom han åter till Sverige och Göta. Här förblev han nu i tjänst endast några månader. Snart var Carl F. Forsberg i Karlstad, för att där bilda en församling. Men något negativt hade hänt med eller i församlingen Göta, vad det nu berodde på.

I den danska boken citerar jag (sid. 206-207): "Det arbete, Morris Johnsons hade utfört i Göta, hade resulterat i, att en församling hade bildats, och att äldste och diakoner blivit tillsatta. Morris Johnson skrev 1915: 'I januari och den första veckan i februari var jag i Göta, Sverige. Inte så många själar blev frälsta i dessa möten som tidigare när jag varit där och predikat. Men sanningens ord trängde djupt ner i mångas hjärtan, som hade börjat vackla och tvivla. De blev igen vägleda och stadfästa i tron. Julia Borg blev mycket brukad av Herren i dessa möten.'" (min övers.)

Under åren 1915-1922 hade Morris Johnson återvänt till Amerika och hade pastorstjänst där. Men i maj 1922 var han tillbaka i Danmark under några månaders tid, för möten på flera platser och i olika kristna kyrkor. Av Simon Jacobsens bok framgår det inte om det blev något mer mötesbesök i Göta. Morris Johnsons namn som predikant inom främst pentekostala och evangelikala kyrkor och samfund i USA och Kanada, fick ett stort erkännande. Många av Amerikas ledande predikanter talade i församlingar Morris Johnson tjänade, som i Gospel Tabernacle, Racine. Han dog 1947 vid 57 års ålder i Los Angeles. Då hade han varit pastor sedan 1943 i First Evangelical Free Church i Los Angeles. Den församlingen etablerades av en grupp emigranter 1913, under namnet Swedish Evangelical Free Church.

MINNESSKRIFT

Hur nu än förhållandena var i Göta kring 1922 och fram till 1930, blev det i alla fall så att Gileadförsamlingen i Göteborg (se "Minnesskrift över Gileadförsamlingen Göteborg 1919-1939") kom att öppna verksamhet där 1930. Ingenting nämns om någon annan fri församling eller pingstförsamling för den delen – vilket är märkligt i sig. Fottvagningen i församlingen efter Morris Johnsons och Carl F. Forsbergs teologi, kan förstås ha varit orsaken till den totala tystnaden. Men det kan naturligtvis också ha skett en upplösning av "Church of God" av någon anledning. Fast det måste ju ha funnits folk i bygden som varit anslutna, om det var på det viset att församlingen från 1922 splittrats och upphört att existera. Alla flyttade troligtvis inte från orten. Det går sannerligen att tala om en "bortglömd pingstväckelse" i Sverige, vilket även märks i den meningen att de båda gedigna bokverken om Pingströrelsen helt saknar uppgifter om predikanten Morris Johnson eller församlingen i Göta. Först från 1969: "Pingstväckelsen" i fem band av Arthur Sundstedt, Normans Förlag, och därefter från 2007: "Pingströrelsen" i två tunga band, huvudredaktör Claes Waern, Libris Förlag. Huruvida Lewi Pethrus kände till "Church of God" i Göta, finns det ingen känd historik om, men han kan knappast ha varit okunnig om Morris Johnsons verksamhet i Amerika, Danmark och Norge. Dessutom predikade ju Morris Johnson enstaka gånger i flera pingstförsamlingar i Sverige.

Jag citerar ur skriften om Göta, observera hur det skrivs: "Denna plats blev utpost till Gilead år 1930. Redan dessförinnan hade några syskon, familjerna Persson och Jonsson jämte några systrar som tillhörde Salemförsamlingen i Göteborg haft bönemöte där uppe. *Under dessa stunder inför Guds ansikte blev det klart för dem nödvändigheten av att få en lokal så att det kunde bedrivas en ordnad verksamhet. Men de kände även att det var bibliskt att det var en församling som skulle hava ansvaret för verksamheten å platsen.* (min kurs.) Bröderna Persson och Jansson kände Guds maning att skänka tomt och ansvara för uppförandet av ett

kapell å denna. En syster Hildur Johansson skänkte ock ett mindre tomtstycke, som var erforderligt.

Någon ekonomisk börda har alltså denna utpost ej förosakat Gilead utan vännerna har själva finansierat det hela. Sedan syskonen år 1930 anslutit sig till Gilead erhöles de vittnen genom församlingen och eftersom Lilla Edet 1931 blev utpost även den till Gilead var det i regel så att mötena i Lilla Edet och Göta ordnades så att samma vittne kunde vara å båda platserna, det var ett gott samarbete. Mötena anordnades också i Eckerna, Gran, strax intill där vi nu hava vårt vilohem. De vittnen som verkat i Göta äro i stort sett samma som i Lilla Edet. Kapellet, som vännerna där har byggt (alltså i Göta, min anm.), invigdes under pingsthelgen 1931. Det rymmer i själva predikolokalen cirka 140 sittplatser. Förutom lokalen innehåller kapellet 1 kök i 1:a våningen samt 1 rum i 2:a våningen. Gud har bekänt sig till verket, vi ha fått se syndare frälsta, döpta i vatten och lagda till församlingen." Härligt ändå, att Gud såg till bygdens folk, efter det som skett med "Church of God". Också denna nya pingstverksamhet i Göta, fick småningom ett slut. När jag hade pastorsansvar i området 1989-2004, stod visserligen byggnaden kvar, men den hade för länge sedan blivit ett bostadshus utan någon koppling till kristet församlingsliv. En och annan pingstvän bodde i Göta som räknade sig till Sion Lilla Edet, då en utpost till Smyrnaförsamlingen i Älvängen.

Sigvard Svärd